

Datum
2020-06-10
Vår referens
Nina Nordin
Strateg
nina.nordin@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Masterplan för Malmö hamn TN-2019-522

Sammanfattning

Masterplan för Malmö hamn beskriver, utifrån ett markägarperspektiv, stadens vision för Malmö hamn samt hur utvecklingen av Malmö hamn ska se ut de närmaste 30 åren. *Masterplan för Malmö hamn* ger riktning till kommande arbete genom att ange långsiktiga målsättningar för hamnen och hur tekniska nämnden strategiskt ska arbeta för att nå målen.

En stor del av arbetet med att ta fram *Masterplan för Malmö hamn* har varit att bygga kunskap inom organisationen, skapa förståelse för hamnens förutsättningar samt att bygga värdefulla nätverk och inspireras av andra hamnar. Genom en omfattande omvärldsanalys, dialog med myndigheter, systemoperatörer och företagare samt en rad studiebesök i hamnar både i Sverige och i Europa har arbetet påbörjats och kommit en god bit på väg.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att anta Masterplan för Malmö hamn, samt

att uppdra åt förvaltningen att påbörja implementeringen av den bilagda handlingsplanen.

Beslutsunderlag

- Yttrande från Copenhagen Malmö Port för Masterplan Malmö Hamn
- Yttrande från miljöförvaltningen över Masterplan för Malmö hamn, MN-2020-473
- Yttrande från stadskontoret Masterplan för Malmö Hamn, STK-2020-131
- Yttrande från stadsbyggnadskontoret över Masterplan för Malmö hamn
- G-Tjänsteskrivelse TN 200612 Masterplan för Malmö hamn
- Bilaga 2 Omvärldsbevakning och analys av Malmö hamn, Sweco, 190826
- Samrådsredogörelse från remiss avseende Masterplan för Malmö hamn
- Masterplan för Malmö hamn, antagandehandling

Beslutsplanering

Tekniska nämndens arbetsutskott 2019-11-06

Tekniska nämnden 2019-11-22

Tekniska nämnden 2020-05-26

Tekniska nämnden 2020-06-12

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Miljönämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Copenhagen Malmö Port AB

Ärendet**Bakgrund**

I augusti 2017 beslutade kommunfullmäktige att från och med den 1 september 2017 överföra förvaltning 014 hamnanläggningar, med befintlig budget, från kommunstyrelsen till tekniska nämnden (STK-2017-589). Ett av syftena med överföringen av hamnagarrollen var att skapa tydlighet gentemot nyttjanderättsinnehavaren (Copenhagen Malmö Port AB) kring vem som har ansvar för vad inom Malmö stad. I beslutet konstaterades även att det är en fördel om ansvaret för hela hamnområdet ligger inom en och samma organisation med tanke på den exploatering som pågår i och omkring området.

I samband med kommunfullmäktiges beslut om överflyttning av hamnagarrollen redovisades även Stadskontorets rapport "Ägarstrategi för Malmö hamn". I rapporten lyfts bland annat ett behov av en långsiktig och strategisk plan för förvaltning och utveckling av fastigheterna i hamnen. En så kallad "Masterplan" är vanlig i andra städer med stora hamnar och är ett strategiskt dokument som beskriver hur marken används idag och hur utvecklingen är tänkt att ske de närmaste 20–30 åren. I december 2017 fick dåvarande fastighetskontoret i uppdrag av tekniska nämnden att påbörja arbetet med en sådan långsiktig och strategisk plan för Malmö hamn.

Fastighets- och gatukontorets förslag till *Masterplan för Malmö hamn* (fortsatt benämnd masterplanen) är nu färdigt för tekniska nämnden att ta ställning till. Nedan beskrivs kortfattat arbetsprocessen, masterplanens syfte och innehåll samt respons från förvaltningsremissen.

Processen

En stor del av arbetet med att ta fram masterplanen har innefattat att bygga kunskap inom organisationen, skapa förståelse för hamnens förutsättningar samt att bygga värdefulla nätverk och inspireras av andra hamnar.

Tidigt i processen gjordes en omvärldsanalys med syftet att placera Malmö hamn i ett bredare och mer långsiktigt sammanhang. Omvärldsanalysen belyser de utvecklingsmöjligheter som varit av betydelse i arbetet med att ta fram en masterplan. Rapporten, som bifogas ärendet, redogör för trender och tendenser i sjöfarts- och hamnbranschen samt beskriver vilka bakomliggande faktorer som driver förändringar i verksamhetsinnehåll, affärsutveckling, samverkansformer och organisatoriska strukturer.

Att föra dialog med aktörer som bedriver verksamhet eller har intressen i Malmö hamn har varit en central del av arbetet. Arbetsgruppen har träffat representanter från myndigheter som Trafikverket, Region Skåne och Länsstyrelsen såväl som systemoperatörer som VA SYD, Sysav och E.ON. En självklar part att ha en kontinuerlig dialog med, och som arbetsgruppen vid flertalet tillfällen har träffat, är hamnoperatören Copenhagen Malmö Port AB (CMP). Arbetsgruppen har även träffat representanter från By og Havn som är hamn- och markägare på den danska sidan i Köpenhamn.

Arbetsgruppen har förutom ovanstående aktörer också bjudit in till möten med ett urval av representanter från det privata näringslivet som har verksamhet i Malmö hamn. Dialogmötena har syftat till att presentera arbetet med masterplanen och att få en inblick i bakomliggande intressen till att verksamheterna valt att lokalisera sig till Malmö hamn.

För att samla in kunskap och skapa värdefulla nätverk har ett antal studiebesök och studieresor till andra hamnar gjorts under 2019. Hela arbetsgruppen har besökt hamnarna i Göteborg, Helsingborg och Köpenhamn och delar av arbetsgruppen har besökt hamnarna i Dublin och Belfast respektive Gdansk och Gdynia.

Parallellt med arbetet med masterplanen har förhandlingar kring CMP:s nyttjanderättsavtal pågått mellan staden och CMP. Det nya tillägget till nyttjanderättsavtalet godkändes av tekniska nämnden i februari och förväntas behandlas av kommunfullmäktige i maj. Ett nytt tillägg till avtalet skapar goda förutsättningar för det fortsatta arbetet med utvecklingen av hamnområdet.

En vision, tre målsättningar och nio strategier

Vision

Masterplanen beskriver, utifrån ett markägarperspektiv, stadens vision för Malmö hamn samt hur utvecklingen av Malmö hamn ska se ut de närmaste 30 åren. Visionen lyder:

”Malmö hamn är en internationellt erkänd hamn och en motor i omställningen till framtidens hållbara samhälle. Genom gemensamma cirkulära lösningar är företagen i hamnen både lönsamma och resurseffektiva.

Med dialog i centrum är Malmö hamn, tillsammans med regionens näringsliv, en drivande kraft för att öka sysselsättningen i Malmö.

Malmö hamn är en självklar del av stadens identitet, historia och framtid.”

Målsättningar och strategier

Masterplanen ger riktning till kommande arbete genom att ange långsiktiga målsättningar för hamnen och hur tekniska nämnden strategiskt ska arbeta för att nå målen. För att beskriva hur masterplanens vision med Malmö hamn ska uppnås har tre målsättningar och nio strategier, tre under respektive mål, formulerats. Målen tar sikte på år 2050 och strategierna siktar på år 2030. Dessa ska vara en utgångspunkt i tekniska nämndens arbete med att utveckla hamnområdet inom den geografiska avgränsning som redovisas i masterplanen.

Malmö hamn är en del av omställningen till ett hållbart samhälle.

- Stärk Malmö hamns trimodala förmåga och dess roll som transportnod och Core Port.
- Gör Malmö hamn till ett centrum för hållbar energiförsörjning och industriell symbios.
- Utveckla Malmö hamn och dess struktur på ett långsiktigt hållbart sätt.

Förtydligande: Att vara ett centrum för hållbar energiförsörjning ska inte likställas med att energin behöver produceras på plats i hamnen. I framtidens fossiloberoende ekonomi kommer oljan att ersättas av andra energislag, dessa måste hanteras och förädlas, flyttas och produceras. Malmö hamn kan spela en viktig roll genom att tillhandahålla viktiga förutsättningar för energibolagens omställningsarbete. Att dagens oljehamn, i takt med marknaden, ställs om till att bli en energihamn. En annan del i att vara ett centrum för hållbar energiförsörjning kan också

handla om att företag som får etablera sig i hamnen använder och bidrar till hållbara energilösningar utifrån sin verksamhet

Malmö hamn bidrar till ökad sysselsättning i Malmö och Skåne

- Utveckla Malmö hamn som ett attraktivt företagsområde och arbeta i kontinuerlig dialog med centrala aktörer.
- Ingå långsiktiga affärsförbindelser och upplåt marken med fokus på en hållbar och robust utveckling av Malmö hamn.
- Stärk bilden av Malmö som hamnstad nationellt och internationellt.

I Malmö hamn används marken effektivt och ger en god avkastning

- Nyttja befintlig och planerad infrastruktur för att maximera hamnnyttan.
- Stärk rollen som Landlord och förstärk Malmö hamns position i konkurrensen med andra hamnar.
- Anpassa infrastruktur, farleder och kajer till den moderna sjöfartens krav

Handlingsplan

Bifogat masterplanen finns en handlingsplan med konkreta förslag till aktiviteter för att uppfylla målen. För att säkerställa att utvecklingen sker i enlighet med i masterplanens målsättningar, kommer aktiviteter med utgångspunkt från handlingsplanen årligen inarbetas i tekniska nämndens budget och budgeten för hamnanläggningar 014. På så sätt görs en årlig genomgång av arbetet och en prioritering gentemot andra delar av tekniska nämndens verksamhet.

Masterplanen antas av tekniska nämnden, i rollen som kommunens juridiska fastighetsägare, och ska aktualiseras och vid behov revideras vart femte år, med start år 2025.

Samråd

Vid tekniska nämndens arbetsutskott i november 2019 beslutades att masterplanen skulle skickas ut på remiss till närmast berörda förvaltningar och bolag. Remissen gick ut till stadskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och CMP. Svar inkom från samtliga och samrådsredogörelsen bifogas ärendet.

Remissinstanserna välkomnar masterplanen och det samlade strategiska perspektiv på utvecklingen av hamnen som den ger förutsättningar för. En del tillägg och justeringar gjordes utifrån inkomna svar och synpunkter. En del av justeringarna var av mindre redaktionell karaktär i form av ett par förtydliganden och rättningar av faktafel. Andra justeringar innebar kompletterande formuleringar, förtydliganden och definiering av ambitioner. Ett par kompletterande aktiviteter lades till Bilaga 1 och de olika rollerna som Malmö stad har i hamnsammanhang förtydligades. Inkomna synpunkter och de eventuella justeringar dessa föranledde återfinns i den till ärendet bifogade samrådsredogörelsen.

Ansvariga

Sarah Von Liewen Avdelningschef

Anna Bertilson Direktör